

Ebba Busch: Tal vid Tillväxtverkets inspirationsdag XX26

Talare
Ebba Busch
Energi- och näringsminister

Datum
6 mars 2026

Plats
Solna

- 1 Godmorgon, godmorgon och vad härligt att få lov att starta den här fredagen,
den här helgen inför internationella kvinnodagen tillsammans med alla er. Tack
till alla er som har valt att vara här på plats och till er som följer online.
Underbart att se att trots en tidig morgon så är det fullsatt här. För mig är det
5 här en förmån att få vara på plats tillsammans med så många entreprenörer.

- Jag har min ministerkollega Nina Larsson med mig här. idag också av förklarliga
skäl och jag tror att vi är överens om verkligen att ni förkroppsligar inte bara
viljan utan ni förkroppsligar den handlingskraft som vi behöver. Det är så
10 otroligt viktigt att vi kvinnor möts på det här sättet tillsammans menar jag. Att
vi ser varandra, att vi ser andra kvinnor som båda vågar och andra kvinnor som
lyckas, som misslyckas och lyckas på nytt.

- Några av er har kanske hört mig berätta det här tidigare. Jag har inte gjort det i så
15 många stora offentliga sammanhang och ni kommer förstå varför det är
politiskt känsligt, särskilt i ett valår. Men efter förra valet 2022 så hade jag en
person i min närhet som betyder väldigt mycket för mig som var extremt
besviken på valresultatet. Nu kanske några som sitter här i publiken tänker ja,
det var jag också. Jag var jättebesviken på valresultatet. Ni kommer förstå min
20 poäng nu.

- För den som var besviken, det var min dotter Elise. Nu så är hon nio år gammal.
Då så var hon ju ungefär fem då. Och hon var besviken därför att jag hade ju
berättat för henne att Sverige äntligen hade fått en kvinnlig statsminister. Att vi
25 för första gången hade en kvinnlig statsminister. Och hon var så besviken därför
att jag hade suttit och gjort läxor med min son Birger och så säger han vi måste
berätta för Elise vad som har hänt när de hade gjort sista rösträkningen på
onsdagen där. Och så kom han och så berättade han för Elise. Mammans lag har
vunnit. Och mamma kommer att bli vice statsminister. Och Elise frågade, jag

vet inte ens vad det betyder. Och var lite frustrerad över att hon inte riktigt hängde med i svängarna. Att hon förstod att jag och Birger var jättegglada. Och jag hade gråtit sådana här glada tårar och så där. Och så förklarade Birger. Det betyder att mammas kompis Ulf, han har blivit etta och mamma har blivit tvåa.

35 Och Elise: "bara va?". Blev vi bara tvåa? Ska vi ha en pojke som statsminister igen? Varför då? Och jag tyckte att det här sa allt.

Det faktum att vi då hade haft Magdalena Andersson som statsminister. Det hade redan förändrat bilden av vem det är som kan vara landets yttersta ledare.

40 Det hade redan förändrat normen för min fem år gamla dotter och den normen sitter nu. Hon vill inte ha några fler pojkar kan jag säga. Det där säger så mycket och dessutom mer än min familjära anekdotiska bevisföring. Vi har stöd i forskningen för detta. Det gör skillnad vilka förebilder man har på plats. Det förändrar synsättet. Det förändrar synen på vad som är möjligt i ett samhälle.

45

Jag vill därför, verkligen uppmana er, och särskilt er som är med online, missa inte passet efter lunch. Då kommer vi ha fem duktiga kvinnor på plats här på scenen. Jag vet en del av deras berättelser redan. Varierande idéer, men en otrolig drivkraft ifrån dem allihopa. För det händer något med hela samhället när

50 kvinnor startar, driver och äger företag. Det påverkar vår ekonomi, det påverkar vår välfärd, det påverkar vår frihet. Och jag är övertygad om att det också påverkar vår innovationskraft.

Jag har ynnesten att ibland få lov att resa även utanför länsgränserna, utanför
55 vårt lands gränser, och då berätta att vi är alltså bäst i världen på innovation. Vi är ett litet land, men vi är ett smart land. Vi är en nation av innovation, verkligen, och det har att göra med vår starka historia och nutid av entreprenörer. Även om vi är ett litet land så är vi alltså en stark rymdnation, vi bygger egna ubåtar och stridsflygplan och så gör vi hela världen båda lite
60 snyggare och lite roligare med företag som H&M, Spotify, Fjällräven, IKEA och Candy Crush. Det finns lite av varje i det vi kan bidra med. Det finns så mycket att framhålla, så mycket vi kan berömma oss för. Men det finns också en hel del där Sverige behöver och måste bli bättre. Därför att det är inte lika självklart för kvinnor att bli företagare som för män.

65

Det är just därför det är så viktigt, menar jag, att alla regeringar, oavsett vilken färg vi har på regeringen, lyfter fram kvinnors företagande och har det som ett tydligt uppsatt mål. Du som är kvinna och entreprenör stärker som sagt Sveriges

70 ekonomi och konkurrenskraft. Därför jobbar vi nu för att förbättra
förutsättningarna för just dig, för alla kvinnor att starta, driva och utveckla sitt
företag. I grund och botten så handlar det här om ett synsätt på vad vill vi vara
för slags land? Och vi ska vara ett land där ingen hålls tillbaka, särskilt inte på
grund av sitt kön. Det är lätt att säga, men det är fortfarande mycket svårare att
75 handla därefter har det visat sig. Jag tror att många av er sitter på personliga
berättelser om det.

Jag börjar ju faktiskt bli en gammal, en "old lady" i svensk politik, därför jag har
faktiskt varit partiledare i nästan elva år nu här i år, tro det eller ej, och jag var så
80 här gravid när jag valdes till partiledare. Men även av några av landets mest
ruttade politiska kommentatorer så dömdes jag ut redan innan jag själv hade
bestämt mig för om jag ville kandidera till att bli partiledare. Därför att jag var
vadå? Och det här sändes alltså live på nyhetskanalen. En annan stark kandidat
till att ta över efter Göran Hägglund är ju Ebba Busch. Men hon är ju gravid, så
85 hon är inte aktuell som kandidat. Jag satt där hemma med min mage och tänkte,
jaha, jaha, då har den här manlige kommentatorn bestämt detta åt mig. Det här
har jag inte hunnit bestämma själv. Det här var alltså 2015, mina vänner. Och
jag vet att ni sitter på många liknande exempel. Så idag skickar vi en tydlig signal.
Alla ska få nå sin potential, oavsett kön. Jag kommer till det med hudfärg på
90 slutet, jag lovar.

Vi lever verkligen i oroliga tider. Nu ser vi ännu ett brutalt anfallskrig. Vi är mitt
i ett handelskrig på flera fronter. Det här skapar stor osäkerhet kring framtiden
på ett personligt plan för många, men inte minst ur ett ekonomiskt och
95 företagarperspektiv. Senaste nationella GM-rapporten visar att
entreprenörskapet i Sverige fortsätter att minska 2024 och in i 2025. Andelen
svenskar som är involverade i entreprenörskap på ett tidigt stadium - det finns
en indikator som kallas TIA - föll från 9,2 till 8,4 procent. Det är alltså en tydlig
nedgång efter flera år av uppgång. Samtidigt ökar också rädslan för att
100 misslyckas. Färre planerar att starta företag inom en nära framtid. Det här
behöver vi ta på allvar.

Å andra sidan så finns det en del viktiga ljusglimtar som vi behöver ta vara på.
Bara under första halvåret 2025 så registrerades 30 008 stycken nya företag i
105 Sverige och det är en ökning med 2 procent jämfört med året innan. Det är
våldigt glädjande. Bakom 30 008 nya företag så står kvinnor och män som
vågade. Alla som tog klivet som vägrade låta orosmolnen skymma sikten. För

110 det är företagare som bygger Sverige, som förverkligar drömmar, som förbättrar vardagen.

Och därför säger jag igen, kvinnors företagande är inte en sidofråga. Kvinnors företagande är en viktig framtidsfråga som vi måste agera på nu. Företagande handlar om mer än företag. Det handlar om att forma sitt liv, kunna skapa sin egen försörjning om egenmakt, att kunna ha möjligheten att anställa andra. 115 Företagande är frihet, men också ansvar. Företagande är mod, men också mycket hårt arbete. Det är att våga, men också att orka. Och kvinnors företagande är, för att uttrycka det milt, en inte helt utnyttjad potential.

120 Kvinnors andel av det totala företagandet i Sverige är runt 30 procent. Ni vet att det har legat ganska stadigt runt de nivåerna under lång tid nu. Trots att kvinnor utgör halva befolkningen i vårt land ligger företagandet bara runt 30. Det här är en snedfördelning, och vi behöver hitta bättre sätt att ta oss an det här. Det är inte en fråga om vilja eller förmåga. Förmågan finns. Idéerna finns. 125 Drivet finns. Riskerna är däremot högre och kapitalet lägre för kvinnors företagande. Det som saknas är alltså lika förutsättningar. Ibland pratar vi om att kvinnor skulle vara mindre riskbenägna än vad män är. Riskerna är högre för kvinnor. Det är det här vi behöver ändra på.

130 Låt oss prata om några av de sakerna vi gör. Vi börjar med Tillväxtverket som är en stor anledning till att vi är här idag. De har fått i uppdrag att genomföra insatser som ska förbättra förutsättningarna för kvinnors entreprenörskap, ägande och företagande. Ni ska få höra från Lena Backteman sen. Regeringen har också genomfört rundabordssamtal, inte bara för att det är trevligt att 135 umgås på det sättet. Min statssekreterare Sara Modig är en av dem som har lett många av de samtalen, utan för att få in konkreta förslag och exempel från verkligheten som vi kan agera på.

Och skälen. Det här är viktigt av två skäl och det första handlar just om 140 verkligheten. Politik måste bygga på den verklighet som ni befinner er i, därför att det är ni företagare och entreprenörer som vet var förhindren finns. Och för det andra, för att lösningarna sällan finns bara på ett ställe. De finns i ett helt ekosystem, och det är precis det som är anledningen till Tillväxtverkets uppdrag. Man ska både titta bakåt på lärdomar och framåt på konkreta insatser.

145 Det här visar, menar jag, på en politik som nu vill arbeta systematiskt med mer

än enstaka satsningar. Det finns en tydlig långsiktig riktning. Men jag vill vara rak med att förändringen sker när vi tillsammans omsätter det här i handling.
150 När myndigheter samarbetar, inte motverkar varandra. När regionerna skapar rätt stödstrukturer, för många företagare har kontakt direkt på regionnivå. När näringslivet öppnar både nätverk och kapital, när offentlig upphandling, där det sitter extremt mycket utav ekonomin som driver möjlighet för många företag, även blir tillgängliga för små och nya aktörer, när skolor stärker
155 entreprenörskapet och när normerna återigen förändras. Så att en entreprenör lika ofta förknippas med en kvinna som med en man.

Kvinnors företagande handlar alltså inte bara om fler företag. Det handlar om makt. När fler kvinnor äger företag, då ändras också ägandets karta i vårt land på
160 riktigt. Ägande är en av de mest konkreta formerna av ekonomisk egenmakt. Därför vill jag också säga något om det som nu sker bland våra unga och ungas företagande, apropå att ändra normer tidigt. Om vi vill att kvinnors företagande ska öka på sikt, då är det just i början som vi behöver börja. Därför menar jag att entreprenörskap i skolan är så viktigt. Tittar vi då på just UF-företag så har vi en
165 till ljusglimt. För där slår företagandet rekord igen. Det är 2 846 fler gymnasieelever som driver UF-företag läsåret som vi är inne i nu jämfört med förra läsåret. Även det är en väldigt positiv siffra att ta med sig. Och det som också, ja det är värt en egen applåd.

170 Men vet ni vad som är ännu bättre? Där om man tittar på könsfördelningen. Där är det plötsligt nästan 50-50 bland företagandet. Så det händer ju något ifrån det unga företagandet och framåt. Och det är det här vi behöver komma åt. Nära 50 procent unga kvinnor är alltså företagsledare i huvudföretagen. Betydligt fler än i det privata näringslivet och unga kvinnor är i hög grad med
175 och formar framtidens entreprenörskap och företagande i och med detta. Forskning visar att kvinnor med UF-bakgrund är 80 procent mer benägna att starta aktiebolag än de som inte fått samma möjlighet. 80 procent! Det här är anledningen till att vi nu prioriterar UF-företagandet så tydligt och en viktig påminnelse om att tidiga insatser ger stora effekter på lång sikt, potentiellt sett.

180 Därför har regeringen nu tydliggjort att vi vill öka möjligheterna för unga att driva UF-företag och utveckla sitt entreprenörskap, att det ska prioriteras i skolan. Men vi tittar också på att ändra skattereglerna för UF-företag och andra övningsföretag och se till att det ska vara mindre krångligt, lägre trösklar och
185 lägre att omvandla sitt UF-företag till ett normalt företag efter att den

övergången ska bli betydligt lättare.

190 Så när vi stärker ungas entreprenörskap, då händer två saker. Ett, vi stärker nästa generations företagande och två, vi flyttar de där normerna som fortfarande behöver flyttas i vårt land. Det är det vi behöver fortsätta pressa på för. Entreprenörskap och företagande är inte reserverat för några eller en viss typ av person med en viss typ av tro eller en viss typ av bakgrund eller hudfärg. Entreprenörskapet och företagandet i vårt land måste vara tillgängligt för alla.

195

När vi bygger Sverige starkt för framtiden behöver vi allas kompetenser och erfarenheter. På söndag är det alltså internationella kvinnodagen. Det är en uppmaning, som jag ser det, att se världen för hur den verkligen ser ut. En påminnelse om att vi tillsammans faktiskt har kraften och möjligheten att 200 förändra den till det bättre. Därför vill jag avslutningsvis säga att företagande är en frihetsfråga. Företagandet är framför allt en framtidsfråga.

Någon kanske här inne har fått höra att du är för mycket kvinna. Eller kvinna på fel sätt. Någon kanske har fått höra att du har fel efternamn. Fel förutsättningar 205 från början. Kommer från för fattig familj. Har fel utbildning. Kommer från fel område. Ber till fel gud. Vad det nu kan vara för något. Kasta av i det. Ni är ju beviset. för att de har fel. Men det finns många unga i det här landet. Och jag stod med en skock flickor, min dotters kompisar, bara häromdagen. De undrar tyvärr om det finns en plats för dem i det här landet. Och ni behöver vara de 210 förebilderna som visar att svaret är ja. Det här landet är öppet för dig. Det här landet behöver ditt entreprenörskap, ditt driv, din innovationskraft. Och vi ska göra det lätt. lättare för dig.

När kvinnor får lika möjligheter att bygga företag då får Sverige fler idéer, fler 215 jobb, fler innovationer. Då står vårt land starkare. När unga får chansen att pröva entreprenörskap och företagande då får Sverige en generation som vet att de kan påverka sin framtid. Kanske det främsta botemedlet mot farlig populism. Underskatta inte det lilla. Det som har startats i all enkelhet kan bli något stort.

220 Ta bara ett utav våra främsta exempel här i Sverige. En 17-åring i småländska byn Agunnaryd är idag ett multinationellt möbelföretag. Ni vet vilket jag pratar om. Ikea. Jag vill avsluta med att citera deras slogan som jag burit med mig i många olika sammanhang. Det mesta är ännu ogjort. Underbara framtid. Det gäller också dig. Tillsammans ska vi bygga en starkare och mer och mer

dynamisk framtid. Låt oss fortsätta bygga ett Sverige där fler kan, vågar och får.
Tack för det du gör. Tack för att du banar vägen för fler att bli entreprenörer i
det här landet.

230

Källa

<div>Manuskript hämtat från regeringen.se (2026-03-10)</div>

Taggar

Kristdemokraterna, Kvinnodagen, Politiska tal

235

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/ebba-busch-tal-vid-tillvaxtverkets-inspirationsdag-xx26>

240

245

250

255

260